

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2009. május

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Rác Dénesné (ev. lelkész, Celdömölk)

A hónap igéje: Nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk. (ApCsel 10,34-35)

A médiavilágban sokat ér, ha valaki rendelkezik olyan információval, amellyel senki más. Előléphet a névtelenségből, sikeres lehet, ha elsőként osztja meg ezt az információt olvasóival, hallgatóival.

A információnak önmagában is értéke van. Aki a megfelelő információkkal rendelkezik, feljebb juthat a ranglétrán, bekerülhet az áhított társaságba, vagy megsokszorozhatja a vagyonát a tőzsdén. Ám ezeket az információkat inkább mindenki megtartja magának.

Az információnak hatalma van. Hírekkel, híresztelésekkel akár embertömegek életét, gondolkodását lehet befolyásolni: ismeretben gyarapítani vagy épp hamis híresztelésekkel tudatlanságban tartani, figyelmet elterelni, félelmet kelteni vagy felkészültté tenni az embereket. Ezek célja éppen az, hogy minél szélesebb körben ismertté váljanak.

Az apostolok információ birtokosai voltak. Különleges információé, amellyel ők első kézből rendelkeznek. Olyan információé, amely kihat az egész emberiség jövőjére, életére. Senkit sem hagy reakció nélkül. Igyekeznek is terjeszteni minél szélesebb körben. Hiszen nem kevesebb történt, mint hogy szabadítója támadt az emberiségnek gyötrő rabságából. És ők ezt meglátták és meghallották. Nem mintha rögtön tudták volna, milyen nagy horderejű esemény szem- és fültanúi lettek. Végig kellett menniük az úton, amely a

reményvesztettségétől a csodálkozásra, a válaszok keresésén keresztül a felismerésig vezetett: ennek így kellett történnie. Mestertüknek meg kellett feszítenie, meg kellett halnia, és fel kellett támadnia.

Mint a szerelmes, nem titkolja lánegyőzőlő érzelmeit, a halálos beteg csodás gyógyulását, úgy a tanítványok

sem hallgathatnak.

Nem tehetnek, nem tudnak másként tenni, mint elmondani újra és újra. Mert nem kisebb csoda történt velük, mint a

megváltás: Jézusban Isten megbékéltette magával a világot, és megszüntette azt, ami a halálban a leggyötrelmesebb volt, Isten örökkévaló hiányának kinyát. Nem tudnak és nem is akarnak hallgatni erről az apostolok: „Nem tehetjük...”

Néhány napja még bezárkóztak, talán egymás között is alig váltottak pár szót, most pedig kilépnek a nyilvánosság elé, és bátran bizonyosságot tesznek Jézus haláláról és feltámadásáról, a benne elnyert üdvösségről. Hatalmas tehertől szabadultak meg, örömük hártatlan. Nem tesznek, nem tehetnek másként. Még akkor sem, amikor a nagytanács megfenyegeti őket. „Nem tehetjük...”

Az üzenet továbbadására sarkallta az apostolokat az is, hogy a nép maga is éhezett a reménységre, az életre, a békességre, az örökkévalóságra. Hallani akarták, szomjasan itták a számukra is felszabadító üzenetet. Bár az apostolok

akár meg is tarthatták volna maguknak ezt az ismeretet, mégsem tették. Hiszen mit veszíthettek volna? Ha öt ezüstöt szétosztanak hallgatóik között, ők öt ezüsttel szegényebbek, és az emberek többsége sem nyert volna semmit. Ám mivel az örökkévalóságra vezető út ismeretét osztották meg, nekik sem lett kevesebb, és sokakat gazdagabbá tettek. „Nem tehetjük...”

Erre nem lettek volna képesek maguktól. A belső meggyőződés és elhatározás nem elég. Valami nagy dolognak kellett velük történni. A Szentlélek tette ezt velük. Ilyen nagy hatalma volna? Igen. Mintha kényszer hatása alatt állnának az apostolok. Kényszer, mely azonban nem nélkülük, akaruk ellenére történik, hanem velük, hiszen nem arra készíti őket a Szentlélek, amit nem akarnak. „Nem tehetjük...”

Az evangélium hirdetésére a ma emberének éppúgy szüksége van, mint az apostolok korában. A Szentlélek sem lett gyengébb; ma is indít. Ma is szétfeszít a felismerés, Krisztus megváltottai vagyunk. Az emberek ma is „sóvárogva várják Isten fiainak megjelenését”, és hallani akarják az evangéliumot, még ha nem is tudják, hogy ez az, amire vágnak. Látni akarják, hogy a hitünk meggyőződés, melyet nem lehet elhallgattatni, fenyegetse bárki vagy bármi. Érezni akarják, hogy bennünk szünik a félelem. Tapasztalni akarják: „látjátok, mennyire szeretik egymást”. Egyszerűen szeretnék átélni, hogy jó a közelségünkben lenni, mert több vagyunk, mint embercsoport: közösség. És közöttünk ott van, és munkálkodik Isten Lelke. „Nem tehetjük...” – mi sem.

„Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét!” (EÉ 232)

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület főbb információi, eseményei

- **Nemescső, 2009. május 10. vasárnap** – egyházkerületi kórustalálkozó

Az évenként megrendezendő Cantate vasárnapi egyházkerületi kórustalálkozónak ezúttal a nemescsői gyülekezet ad helyszínt.

Ebben az évben a kaposvári, a székesfehérvári, a téti, a harkai, a veszprémi és a nemescsői gyülekezetek kórusai mutatkoznak be.

Az istentisztelet 10 órakor kezdődik a templomban, amelyen a kórusok is szolgálnak a liturgiában. Igét hirdet Ittész János püspök. Majd délután 3 órakor mutatják be a kórusok műsorukat.

Minden zeneszerető érdeklődőt vár a nemescsői gyülekezet.

- **Rábcakapi, 2009. május 16. szombat** – ünnepségsorozat
Rábcakapin

Rábcakapi község fennállásának 800. évfordulóját ünnepli az önkormányzat május 16-án, szombaton. Az ünnepségsorozat 9.30 órakor az evangélikus templomban istentisztelettel kezdődik, melyen igét hirdet Ittész János püspök. A programokkal kapcsolatos részletes információ a polgármesteri hivatalban kérhető a 96/271-493 telefonszámon.

Győr, 2009. május 30. szombat – Luther-olvasókör

Szeretettel hívjuk és várjuk a győri és Győr környéki pedagógus testvéreket és más érdeklődőt is legközelebbi olvasóköri együttlétünkre. Az alkalom május 30-án, szombaton 10 órakor kezdődik az egyházkerület győri székházában (Bajcsy Zs. u. 26.).

Pongráczné Gaál Elvira és Isó Dorottya szervezők

- **Harka, 2009. május 30. szombat** – lelkésziktatás

A harkai evangélikus templomban május 30-án a 15 órakor kezdődő istentiszteleten Gabnai Sándor, a Soproni Evangélikus Egyházmegye esperese beiktatja hivatalába Wagner Szilárdot, a gyülekezet megválasztott lelkészét. Az igehirdetés szolgálatát Ittész János püspök végzi.

További információ Wagner Szilárdtól kérhető a 70/207-6612 egyházi mobiltelefonszámon.

- **Beled, 2009. június 1. vasárnap** – egyházzenei koncert

Június 1-jén, vasárnap 18 órai kezdettel a beledi evangélikus templomban egyházzenei koncert lesz. Fellép Császár Sándor kántor, zenélnek az egyházközség hittanosai. A belépés ingyenes. További információ Béres László lelkésztől kérhető a 20/824-8758 telefonszámon.

A Tégy a Tehetségekért Alapítvány a 2007. évi felajánlható személyi jövedelemadóból 264 884 forintot kapott. A befolyt összeget diákok tanulmányainak segítésére fordította az alapítvány kuratóriuma.

Támogatásukat megköszönve a jövőben is számítunk felajánlásukra.

Adószám: 18534984-1-08

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Nagykanizsán, a 2009. április 18-án tartott közgyűlése az alábbi határozatokat hozta:

A közgyűlés a püspöki, a felügyelői, valamint a kerületi missziói lelkészi, a GAS-előadói és az ügyészi jelentéseket elfogadta. A közgyűlés az országos ifjúsági és gyermekbizottságba kerületi küldöttként Mesterházy Balázs soproni iskolalelkészt, valamint Zsédely Dóra győri óvónőt – titkos szavazás útján megválasztotta és – delegálja. A közgyűlés egymillió forint támogatást szavazott meg az esztergomi egyházközségnek parókiája fűtésrendszerének felújítási munkálataira, és egymillió forintot szavazott meg a nemeskoltai egyházközség parókiájának belső felújítási munkálataira. A közgyűlés egyhangúlag jóváhagyva támogatja a Nemescső–Meszlen–Acsád–Kőszegdoroszló Társult Egyházközség – Sartoris Alapítványának „Alumnum”, azaz bentlakásos iskola, kollégium – intézményalapítási kérelmét.

2017 FELÉ PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Egyházunk elnöksége pályázatot ír ki korra, nemre való tekintet nélkül. A cél: megfogalmazni a reformáció jubileumi évének jelmondatát és/vagy szlogenjét. A győztes részt vehet egy Luther-emléktúrán Németországban.

Határidő: 2009 pünkösöd

Ezen túl pedig – határidő nélkül – szívesen várunk minden olyan levelet, ötletet, véleményt, amelyben egyháztagjaink megfogalmazzák, milyennek szeretnék látni egyházunkat 2017-ben, mit tudnak felajánlani a jubileumra, mit várnak, mit tartanak elsődleges célnak.

A leveleket az Evangélikus Élet szerkesztőségébe várjuk. (1085 Budapest, Üllői út 24.)

A borítékra írják rá: Lutheránus.500

Egyházunk Elnöksége ebben az évben is kéri gyülekezeti tagjainkat és minden – egyházunk szolgálatát támogató – adózó állampolgárt, hogy adójuk egyházak részére felajánlható 1%-át a Magyarországi Evangélikus Egyház részére ajánlják fel, melynek technikai száma:

0035

Köszönettel a MEE Elnöksége

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja

Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

Lapunk legközelebbi száma

2009. június 7-én

jelenik meg

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula

Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)

Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.

Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169

Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639

Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Líceum)

Felelős kiadó: Tölli Balázs

Telefon: 99/512-430

Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 950 példányban

Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben

Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 30 €

E-mail: harangszo@lutheran.hu

Internet: www.harangszo.hu

ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok

16. A daru

Építkezési területekhez, kikötők képéhez szinte elválaszthatatlanul kapcsolódik a daruk látványa. Hórihorgasan emelkednek ki környezetükből, hogy felérjenek oda, ahova ember már nem ér föl, és olyan terheket emeljenek, tegyenek helyükre, amihez emberi fizikum már nem elégséges. A daru az ember keze meghosszabbításának és ereje megsokszorozódásának, egyúttal ezek korlátosságának a jele is, bár valahol ott van egy kis fülke, ahonnan az ember irányítja ezt a monstrumot.

Ha daruról van szó, minden valószínűség szerint ennek a fantasztikus technikai eszköznek a képe jelenik meg az emberek többségének a szeme előtt. Műszaki civilizációnk nélkülözhetetlen eszköze és jele.

De most nem a gépről, hanem a darumadrőről szeretnék szót ejteni a jelképek sorában. Nem gondolom, hogy sokkal ismertebb lenne a pelikánnál. Az idősebbek emlékezetében talán még felidéződik egy nóta kezdősora, vagy egy régi filmcím a daru neve hallatán. A keleti művészetet kedvelők kínai-japán selyemfestmények kedvenc témáját lelik fel benne. Kecességével rá is szolgál, hogy festői témává legyen. Hosszú lábak, nemesen ívelő nyak, finom rajzú fej és csőr, figyelmet és fegyelmet sugárzó szemek. De a hangjáról jobb nem beszélni.

Érdekes, hogy az Ótestamentum éppen a daru krúgatásában talál képet a halálra vált beteg ember nyögéséhez, nyöszörgéséhez. „Mint a fecske és a daru, sipogtam, nyög-

tem...” (Ézs 38,14 – Károli-ford.) A fájdalom egyszerre szülhet hasítóan éles kiáltást és lekottázhatatlan nyögést, nyöszörgést. A magasan szálló daru krúgatásában ott rejtőzik a gyötrődő ember fájdalmas hangjának minden árnyalata.

Az Ótestamentum másik helye (Jer 8,7) a költöző madarak sorában említi a darut. „A golya, fenn az égen ismeri a maga idejét, a gerlice, a fecske és a daru pontosan tudja, mikor kell költöznie.” (rk. ford.) „Vigyáz, mikor kel megjönnie.” (prot. ford.) Ezzel a pontos ismerettel állítja szembe és ítéli meg a próféta Isten népe vétkeket tudatlanságát: nem akarja felismerni Isten akaratát, ezért össze-vissza futkos, mint a harc kavargásában összezavarodott ló. (Jer 8,6)

Bevallom: nem a két ótestamentumi igehely nyomán figyeltem fel először a daru jelképességére, hanem cisztercita gimnazista unokáim egyennyakkendőjének szimbólumáról. A jelkép egy lábón álló, fejét pihenőn lehajtó, szunyókáló darut ábrázol. A másik, testéhez felhúzott lába ujjai között követ szorongat. Ha a szunyókálás alvásba mélyülne, a követ markoló izmok elernyednének, a kő az álló lábára esnék, és a daru felriadvá újra éberrel válnék.

Ez a sajátos rendi jelkép általánosan érvényes keresztény üzenetet rejt és hirdet. Éberségre, éber készenlétre biztatja a szunyókálásra nem csupán biológiailag hajlamos keresztényt. Emlékezzünk Jézusnak a bölcs és okatlan szüzekről mondott példázatára

(Mt 25), a vele virrasztani képtelen tanítványok miatti panaszára (Mk 14, 32–42), és 1Pt 5,8-ra. Ez az éberségre intő szó az egyházban az elalvás előtti utolsó imaidő (kompletorium) bevezető részévé vált. Minden elalvás halálunk jelképe is. Nem véletlen, hogy a rendi címer daruját a „mors” (halál) négy betűje veszi körbe. Nem felejtethetjük: „Újra el fog jönni, / Ítéletet tenni, / Amikor a holtak / Porukból támadnak, / És állnak eléje, / Hogy őket ítélje.” (EÉ 136,5)

Az az éberség, amire a szimbólum daruja int életünk és halálunk tekintetében, nem születik meg a saját magát ébresztő automatizmusból! Mi nem tudjuk éber hitűvé átalakítani aluszékony voltunkat. Nincsen rá olyan „technikánk”, mint amilyenre a követ szorongató, majd lábára ejtő mozdulat csábíthatna.

Nem véletlen, hogy az éberségre intő apostoli szót ez a könyörgés zárja: „Te pedig, Uram, könyörülj rajtunk!” Az éberséget, a hit és reménység éberségéért csak könyörögnünk lehet. De a könyörgés meghallgatásában bizakodó gyülekezet bátor reménységgel mondja: „Deo gratias!” „Istennek legyen hála!”

A követ szorongató daru jelképéről ezért az értünk virrasztó Krisztusra esik a tekintetünk. Hozzá fordulunk: „Jézus, szánj meg minket, / Készítsd fel szívünket / Józan vigyázásra, / Boldog távozásra, / Hogy hitben halhassunk, / És öröme jussunk.” (EÉ 136,6)

Dr. h.c. Keveházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

A jó pásztor szolgálatában Sztehlo Gábor (1909–1971)

Evangélikus egyházunkban ez az esztendő „Sztehlo Gábor év”. Családjá ősi, papi, értelmiségi. Az első Stehlo lelkészről még a 17. század végéről tudunk. Onnan folytatódik a sor lelkészekkel, ügyvédekkel. Stehlo Gábor a lelkészek sorában a hatodik. Édesapja, Stehlo Aladár ügyvéd, majd bíró volt, édesanyja a nagy sörgyáros családból származó Hagenmacher Márta. Gábor katolikus, református és evangélikus gimnáziumban tanult. Tizenhat éves volt, amikor egy idősebb barátja hatására megszületett szívében a döntés: lelkész szeretne lenni. A teológusotthonban egy szobában lakott egy finn teológussal, s később elnyert egy finn ösztöndíjat is. Itt érte a finn ébredés hatása. Hazajövele után Budapesten volt segédlelkész, majd Hatvanban templomot, Nagytarcsán pedig lelkészlakást épített a gyülekezetnek. Aztán Budapestre került. S itt kezdődött életének izgalmas korszaka és felejthetetlen szolgálata, amiből most csak három vonást szeretnék kiemelni.

Az evangélikus népfőiskola elindítója. Finnországban figyelt fel az ottani evangélikus egyház munkájára: parasztfiatalokat nevelni, tanítani, akik így képezve emelt szinten végezhetik szolgálatukat. Stehlo Gábor kapcsolatba került a népi írókkal is,

(többek között Kodolányi Jánossal), de hangsúlyozta, hogy ő ezt a munkát evangélikumi alapon szeretné végezni. A tantárgyakat három „csokorba” kötötte:

magyarságunk, mezőgazdaságunk és hitünk címszavakkal. Nagytarcsán finn és magyar segítséggel felépültek a házak, ahol télen hosszabb időre összegyűjtötték a fiatalokat, és foglalkoztak velük. Minden egyházban megindult ez a munka, de evangélikus egyházunkban Stehlo Gábor volt a

„zászlóvivő”. Később, amikor Pestre került Nagytarcsáról, ezt a munkát országos szinten is folytatni akarta, sőt erre megbízást is kapott. De mindebbe beleszólt a második világháború...

A gyermekmentő és gyermeknevelő. Raffay Sándor püspök bizta meg azzal, hogy vegye fel a kapcsolatot a református „Jó Pásztor” egyesülettel, akik megkereszelke-

dett zsidó gyermekeket igyekeztek menteni a rettenetes jövőtől, pusztulástól. Mindjárt érezte, hogy ez „szíve szerint” való munka.

Úgy dolgoztak, hogy elhagyott villákat, lakásokat kerestek. Ezekbe gyűjtötték a zsidó gyermekeket, nem csak a megkereszteltek. A háború iszonyata és a félelmes nyilas terror alatt 32 otthont szervezett, ahol nevelők és munkatársak segítségével sok gyermeket rejtegetett. Volt olyan nem is egyszer, hogy menlevéllel gettókba is bement, hogy kimentsen onnan gyermekeket. Egyszer el is vitték a nyilas központba, és meg akarták félemlíteni, mert munkája kitűdött. Talán a legszimbolikusabb tette már akkor történt, amikor a szovjet katonák elérték Budapestet. Volt egy szőke fiú is a mentettek közt. Egy szovjet katona németnek nézte, és le akarta löni. Stehlo Gábor eléje ugrott, és úgy kiáltotta: Ne lőj, katona! A katona csodálkozva engedte le géppisztolyát.

(Folytatás a 4. oldalon.)

(Folytatás a 3. oldalról.)

S talán eztán következett a még nehezebb, ezekből az elárvult, félelmekben felnövő gyermekekből embereket nevelni. A Budakeszi úton több villát kapott ebből a célból. S lassan megalakult a „Gaudiopolis”, az örömváros. A fiatalok minisztertanácsot választottak, első államelnökük Szőke Balázs munkaszolgálatos tanár volt, aztán maga Gábor bácsi. Másutt még a háború nyomait tüntették el, itt már megindult az iskola. A gyerekeket „családokba” szervezte „anyak” vezetésével. Dél előtt nagyszerű és önkéntes tanári kar tanított. Délután pedig minden fiú és leány választhatott, milyen műhelyben szeretne dolgozni. Esténként pedig kiváló előadásokat hallottak az „állampolgárok”. Öröm volt ebben a városban élni.

1950-ben államosították ezt az intézetet is, igaz, hogy Gábor bácsinak felajánlották az igazgatói tisztelet, de ő tudta, hogy elgondolását a szocialista államban nem tudja tovább folytatni a megkezdett szellemben.

A bajbajutottak segítője. E sorok írója a háború után mint volt hadapród került oda hadifogságból. Gábor bácsi és az „állam” befogadott, és egyre többen voltunk olyanok, akik az új rendszer üldözöttjeinek gyermekei voltunk. De ez az örömvárosban nem számított! Itt demokrácia volt. Sőt, amikor Gábor bácsi újra segédlelkész lett Kőbányán, észre vette, hogy a gyülekezetből és városból „eltűnnek” emberek, akiket kitelepítettek. Újra elemében volt, gyűjtött nekik, és oldalkocsis motorkerékpárjával látogatta őket annak ellenére, hogy figyelmeztették, ne csinálja, mert ő is közéjük kerülhet.

Aztán meghallotta, hogy egyházi szeretetintézményeink is bajba kerülhetnek. Ennek az ügynek is élére állt, és mondhatjuk, ő szervezte meg egyházunk mai diakóniai, szeretetszolgálatát különböző intézményekkel. Igen, ő mindig azokat segítette, akik bajban, veszélyben voltak.

Történetéhez hozzátartozik, hogy felesége két gyermekükkel 1956-ban Svájcba ment. Szerette volna meglátogatni őket. Sikerült is látogatón-útlevelet kapnia, de ott kint utolérte veszélyes életének „gyümölcse”: szívinfarktust kapott. Aztán Svájcban maradt, ott lett lelkész. 1971-ben szokása szerint kiült egy padra, hogy a postást várja. Itthonról küldött leveleket is kapott, mert ott kint is mindig segített a magyarokon. A postástól megkapta a leveleket, és amikor a postás körútját délután befejezte, Sztehló Gábort még a padon ülve találta – holtan.

Aztán itthon volt idő, amikor „elfeledték” szolgálatát. Pedig Izraelből megkapta a „Yad vashem” kitüntetést, és Nobel béke-díjra is felterjesztették. Bizonyos, hogy a jó Pásztor, Jézus Krisztus soha nem feledkezett meg szolgájáról. Az idén pedig emlékezzünk mi is, és adjunk hálát a jó Pásztortól kapott és tanult pásztori szolgálatáért.

HÍREK

- Iskolalelkész iktatása Győrött

Az évente megrendezendő Péterfy-nap keretében a győri Öregtemplomban iktatta be hivatalába március 30-án, hétfő reggel Kiss Miklós, a Győr-Mosoni Evangélikus Egyház-megye esperese Csorbáné Farkas Zsófiát, a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ iskolalelkészét.

A közel két éve az intézményben szolgáló lelképásztor felmenői nemzedékek óta presbiteri tisztséget töltöttek be a győri gyülekezetben. Édesanyja jelenleg az Insula Lutherana Kft. munkatársa, egyben a győri, 459. számú György Vilmos Cserkészcsapat parancsnoka. Így nem véletlen, hogy Zsófia már 5. osztályos általános iskolásként elhatározta, hogy lelkész szeretne lenni. Azóta tudatosan készült erre a szolgálatra. A soproni líceumba való jelentkezését is ugyanez az elhatározás vezérelte. Csorbáné Farkas Zsófiát 2006. július 30-án ordinálta Ittész János püspök a győri Öregtemplomban, majd a győri és szigetközi gyülekezetbe küldte ki beosztott lelkézi szolgálatra. 2007. augusztus 1-jétől látja el feladatait az oktatási intézményben.

- Csendes, családi ünnep – 10 éves az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ

A révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ április 17-én, pénteken ünnepelte felszentelésének 10. évfordulóját, és emlékezett meg névadójáról, Ordass Lajos püspökről.

A csendes, családi, de tartalmas ünnepség istentisztelettel kezdődött, amelynek szolgálatát Ittész János elnök-püspök végezte. Igéhirdezésében a tanítványi élet küldetéséről, az egyház mandátumáról szólt. A programot bevezető köszöntőjében az intézmény megbízott vezetője, Hafenschér Károly röviden visszatekintett az első döntésekre, a beruházás folyamatára, majd az elmúlt tíz év szolgálatára. Az intézmény nemcsak folyamatos külső-belső meg-

újuláson megy át ezekben a hónapokban, hanem az egy éve elkezdett új profil megvalósításán dolgozik. Megtartva a befogadó jelleget, egyre több saját programot hirdet, amellyel be szeretné tölteni a nevében megfogalmazott küldetését. Oktató tevékenységet folytat elsősorban gyülekezeti tagok, tisztségviselők, egyházi szolgálattevők számára. Teszi ezt úgy, hogy névadójának, Ordass Lajos püspöknek a példája nyomán a Krisztus-tanítványi életre hív, azt segíti, azt gazdagítja.

Majd Miklós Tamás polgármester, helytörténész színes és igen izgalmas előadásában több mint száz év képeslapjainak vetített bemutatásával illusztrálta az épület előtörténetét: Hogyan lett fogadóból, szállodából, a „Balatonyöngyéből” az evangélikus pedagógusok üdülője, majd az államosítás után általános iskola, végül pedig 1989 után ismét az egyház tulajdonként oktatási és konferenciaközpont. Dr. Kertész Botond az evangélikus egyház és az iskolaügy kapcsolatának történetét vázolta fel a reformációtól napjainkig. Dr. Böröcz Enikő Ordass püspök viszonyát vázolta fel az oktatáshoz, ill. az egyházi iskolák szerepéhez, majd dr. Boleratzky Lóránt személyes emlékek sorát elmondva rajzolta meg a mártír püspök képét – olyan eseményeket is elénk tárva, amelyet csak a kortárs, a szemtanú, a barát mondhat el.

A „kamaszkorba” lépett intézmény tárt kapukkal várja az érdeklődőket – személyeket és csoportokat – pihenésre, lelki-szellemi töltődésre, igényes, gazdag programokra.

(H.K.)

- Templomszentelés Esztergomban

Az Esztergomi Evangélikus Egyházközség vezetősége, miután befejezte épületei felújításának első ütemét, és lezártak egy négyéves időszakot, április 26-án úrvacsorás templomszentelő istentiszteleti szolgálatra hívták meg Ittész János püspököt.

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke a vasárnap epistolája, Jak 5, 16–20 alapján a testvéri közösség és az egymásért való imádkozás fontosságáról szólt. Mint mondta, ez az ünnep akár edzőtábora is lehet a lelki építésnek.

Az igéhirdeetés után Kalmár Zoltán felügyelő foglalta össze az elmúlt négy év munkálatait, amelyek a templomot, a gyülekezeti termet, a lelkészlakást és az udvart érintették.

Klímentné Ferenczy Andrea, a gyülekezet lelkésze elmondta, hogy tervük az országos egyház támogatásával készült, és szeretnék folytatni a munkálatokat, amely a tervezett új templomtoronnyal válik majd igazán látványossá.

Gondolatok hősök vasárnapjára...

Hősök – akik áldozatok is!

Templomaink falánál, emlékoszlopokon, községünk, városunk valamelyik terén vagy a temetők bejáratánál áll meg egy pillanatra a hosszú névsor láttán:

„Hősi halált halt 1914-1918”. Vagy néhány helyen már megállhatsz a régebben tiltott, került másik évszámú táblánál is, amelyen a 2. világháborúban elesett kedveseink, apáink, nagyapáink nevét olvashatod.

Hősök vasárnapja, a halott hősök napja eszünkbe jut-e még május utolsó vasárnapján, néhány héttel anyák napja, az élet napja után?

Végláthatatlan a csak nemrég elmúlt 19. és 20. század magyar háborús veszteségeinek, EMBER-vesztéseinek tengerre! Nemcsak a harcban elesettek, eltűntek, megrokkantak hősök, hanem mindenki, aki szabadságharcainkban, háborúinkban, forradalmainkban életben maradt, de (legyen bár nő, vagy férfi) egész élete megváltozott, mert menekültként, fogolyként, rabként, kitelepítettként, munkaszolgálatosként, a szülőföldről elűzöttként, a társadalmi életből kirekesztett megfélembültként, kivándorlóként, hazátlanként élve maradt meg és hősiessé kényszerűen vállalta sorsát, az áldozat sorsát. Akár azok közé tartozott, akik másfélmilliónyi emberünk közt Amerikába tántorogtak ki (József A.), akár például azok között volt, akiket Bácskában 1944 őszén a szerbek (partizánok, csetnikek) belelőttek a maguk ásta gödörbe és nevük még ma sincs emléktáblára fűlve!

Ők mind hősök, de áldozatok is, akik mindnyájan hiányoznak a nemzet, a nép, az ország, a haza szövetéből! És ugyanígy hősök az itthon maradtak, a megmaradtak, az özvegyek, akik helytálltak, az árvák, akik sorsukkal birkóztak, hogy „kisebb legyen a szakadás” azon a bizonyos szöveten!”

Szomorúan kell tudomásul vennünk, hogy van hasztalan hősiesség és van hiábavaló áldozat, mert a „hatalmak” akik az ember (a hős és áldozat egyaránt) életével terveznek, játszanak, visszaélnak, nem az embert, nem a családi tűzhelyet és nem a gyerekeket, hanem csak a hatalmat, a pénzt, csak a másik legyőzését tartják és tartották értékek! Felelniük kellene és kell a sok hőseért, áldozatért és magára hagyottért!

Tudjuk, hogy „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – ezt mondja a seregek Ura”, - de a kérdéseket nekünk fel kell tennünk. Magunknak is, mások számára is: Miért kellett ennyi hős és ennyi áldozat?

Jó, hogy a Hősök napja előtt májusban volt egy Anyák napja is!

Ma az életet vállaló és élő hősökre van szükség!

Dr. Erdélyi Attila (Sopron)

Külmissziói konferencia Piliscsabán

Az Evangélikus Külmissziói Egyesület szokásos évi konferenciáját 2009. július 5. és 8. között (vasárnap délutántól szerda délig) tartja a piliscsabai Béthel Konferencia Központban. Egyidejűleg hatnapos gyermektábor is szervez 8–14 éves gyermekek részére ugyanott.

A konferencia összefoglaló címe: Hitünk – Isten lehetősége

Igehirdetés, bibliatanulmány mellett a külmisszióval foglalkozó előadásokkal, beszámolókkal szolgálnak a belföldi és külföldi előadók. A gyermekeknek külön programmal készülnek.

Szeretettel várunk mindenkit: régi külmisszióist, fiatal érdeklődőt, gyermeket.

Részvételi díj a 3 napra (szállás és étkezés) 8 000 Ft. (A gyermekek hat napra fizetnek ugyanennyit.) A Dunántúli Harangszóban mellékelt csekken befizetett 1000 Ft előleg befizetésével lehet jelentkezni, valamint a

bencze.imrene.agnes@t-online.hu

e-mail címen, vagy az EKME címen levélben: 1085. Bp. Üllői út 24. sz.

Kedves Szülők és Gyermekek!

A Várpalotai Evangélikus Egyházközség nyári zenei táborát szervez Várpalotán július 12–19 között

Zeneoktatás lesz az alábbi hangszereken: gitár, basszusgitár, hegedű, brácsa, cselló, nagybőgő, klarinét, fagott, fuvala, trombita, harsona, kürt, tuba, zongora, harmónium, orgona és szolfézs.

Napi háromszori étkezéssel összesen bejáróknak: 8000 Ft
szállást kérőknek: 15000 Ft.

Jelentkezési határidő: 2009. június 14.

Jelentkezni lehet: Tóth Attila lelkésznel
tel: 20/824-3478
vagy e-mailen: attila.toth@lutheran.hu

A jelentkezéssel együtt előleget kell fizetni: 5000 Ft-ot.

Az érdeklődőknek részletes táborprogramot és jelentkezési lapot küldünk e-mailben.

Mindenkit örömmel várnak a szervezők!

Testvéregyházmegyei egyezmény aláírása Vasban

A finn Mikkeli Egyházmegye és a Vasi Evangélikus Egyházmegye testvéregyházmegyei egyezményt írt alá április 26-án Kőszegen. Ennek kapcsán egy 17 fős finn delegáció érkezett megyénkbe.

A vendéglátók gondoskodtak programról. Vasárnap a lelkészek istentiszteletet szolgáltattak a megye templomaiban, illetve a nem-lelkészek köszöntést mondtak. A dokumentum aláírására vasárnap este került sor kulturális program keretében.

Hétfőn a finn vendégek és vendéglátók kirándulást tettek a Káli-medencébe: meglátogatták a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központot, a kővágóörsi nagy múltú evangélikus templomot, valamint a Hegyestű nevezetes geológiai látványosságát. A program a révfülöpi hegyoldalban fejeződött be kötetlen beszélgetés, gulyás és halászlé mellett.

A program lebonyolításáért külön köszönet illeti Baranyay Csaba községi lelkészt, a csaknem egyhetes program folyamatos szinkrontolmácsolásáért, valamint az igehirdetések, köszöntések fordításáért.

Vető István

Kedves Evangélikus Testvérek!

Szeretettel hívjuk és várjuk családjával együtt egyházmegyénkben második alkalommal megrendezésre kerülő evangélikus találkozóra.
2009. június 7-én, vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelettel kezdjük programunkat.

A találkozó helyszíne:
Pápa Városi Sportszarnok

Érős vár a mi Istenünk!

Jelentkezési határidő: 2009. május 11.

Egyházmegyei Elnökség
Egyházmegyei Presbitérium

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

Melyik a legmostohább nagyünnepünk, amelyet sokszor már a magukat keresztyénnek tartó emberek sem ünnepelnek? Bizonyára tudják olvasóink: ez az ünnepünkösöd. Pedig pünkösöd eseménye nélkül nem volna ma egyház, nem nevezhetnénk magunkat keresztyéneknek, azaz Krisztus-követőknek. Bárcsak eljönne az idő, amikor pünkösödnek „reneszánsza” támadna! Amikor ismét sokan jönnének templomba, istentiszteletre, mert vágyód-

nak a Szentlélek megszentelése és az egyház közösségének megélése után!

Ennek szolgálatába áll be most az alábbi írás, s mielőtt olvasni kezdenénk, sóhajtsuk, kérjük: Veni Creator Spiritus! Jöjj, teremő Szentlélek!

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

„KITÖLTÖK LELKEMBŐL MINDEN HALANDÓRA...”

Mindössze tíz nap telt el, és a tétován ég felé bámuló tanítványokból Jézus Krisztus istenségéről, feltámadásáról és élő jelenlétéről szóval és tettel tanúskodó közösség, Krisztus Urunk anyaszentegyháza lett... Erről a csodáról tanúskodik a húsvétot követő főünnepünk, pünkösöd.

Pünkösöd csaknem a húsvétal egyidős, ősi ünnepe a keresztyénségnek. Az ünnep magyar elnevezésének eredetét a görög nyelvben találjuk meg. Pünkösöd a húsvétól számított ötvenedik nap. Görögül: *'pentekoszté hémera'*. Az egyszerű *'pentekoszté'* számnévből magyarosodott pünkösöddé a keresztyénség történelmi időrendben második számú ünnepe, a Szentlélek kiadásának, az egyház születésének napja.

Pünkösöd ma is titokzatos ünnep. Talán még népszokások is kisebb számban kapcsolódnak hozzá, mint a húsvéthoz vagy a karácsonyhoz. Eredetileg nem is volt más, mint a zsidók aratási hálaünnep (2Móz 34,22). Nevezték hetek ünnepének is, merthogy a páska – a zsidó húsvét, a kovásztalan kenyér ünnepe – után hét héttel, azaz az ötvenedik napon ünnepelték. Ezen a napon az ószövetségi előírás szerint össze kellett gyülekeznie Izrael népének az Úr színe előtt, hogy ki-ki bemutathassa áldozatát (5Móz 16,16).

Ami azonban igazán kiemelkedővé tette ezt a napot, az a – feltételezésünk szerint – Kr. u. 30-ban megünnepelt, nagyon is különleges aratási hálaünnep, amelyen Isten beteljesítette egy régi, próféták által megjövendölt ígését. Lukács, az egyház születéséről tanúskodó szentíró így örökíti meg ezt az eseményt: „Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek széteslőttak, és leszálltak mindegyükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni

úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” (ApCsel 2,1–4).

Eufórikus, sokak számára érthetetlen jelenet. Nemcsak akkor és ott, a jeruzsálemi utcákon, hanem napjainkban, akár a templomok megszentelt falai között is. Ennek ellenére a pünkösöd ünneplése nagyon korán elterjedt az egyházban, és a II. század végén gyakorlatilag már mindenütt megtartották, többnyire az addig egyeduralkodó főünnep, húsvét rangjával vetekedve. Több gyülekezetben húsvétról pünkösödre került át például a keresztség kiszolgáltatásának ünnepe.

Ezzel együtt pünkösöd továbbra is titokzatos ünnep maradt, éppen annyira, mint amennyire titokzatosan munkálkodik az ünnep „főszereplője”, Isten Szentlelke.

Mit is ünnepelünk a húsvét utáni ötvenedik napon? Ünnepeljük egyrészt a Szentlélek kiadását. E napon semmi más nem történt, mint hogy Isten beteljesítette azt, amit Jóel próféta által már évszázadokkal korábban megígért: „Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak.” (Jóel 3,1). A Szentlélek kiadásának jele, hogy Isten hűségesen megtartja ígését. Ennek fényében kell értelmeznünk Jézus Gecsemáné-kertbéli szavait is: „Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok.” (Jn 14,18). Így lett pünkösöd minden emberi várakozást és csüggedést megszegyenítő mennyei jellel, amikor a Jézust gyakran értetlenül körülvevő, a bajban tőle eltávolodó, nélküle félelmetesen gyenge tanítványi közösség önmagát felülmúlva – Isten eszközeként – kilépett a világ elé, és szinte öntudatlanul, engedelmességgel a felsőbb hatalomnak, hirdetni kezdte Isten Jézus Krisztusban megjelent igralmát.

Pünkösöd napján azt is ünnepeljük, hogy emberi terveink és erőfeszítéseink helyett maga Isten cselekszik. „A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő tanít majd meg titeket mindenre, és eszetekbe juttat

mindent, amit én mondtam nektek” – ígéri ugyancsak a Gecsemáné-kertben Jézus (Jn 14,26). Addig, az ószövetségi szemléletnek megfelelően csakugyan az volt a fontos, hogy mit is kell tennie az embernek azért, hogy elfogadja őt az Isten. Pünkösöd után mindez megfordul: annak van igazi jelentősége, hogy mit tesz Isten az emberért. Isten ereje, a Szentlélek kiadásának híján Jézus tanítványai elenyésztek volna a történelem viharában. Minthogy azonban Urunk valóban a maga hatalmával cselekedett, ezért a jeruzsálemi utcákon felhangzott az első bátor bizonyágtétel a feltámadott és élő Jézusról, a világ megváltójáról. Emberek szóltak, de általuk maga Isten tanúskodott.

E tanúságtétel nyomán pedig hit született: így pünkösöd a Krisztusban hívők közösségének, az egyháznak az ünnepe is. Azt üzeni, hogy amiként Jézus a tanítványait közösségként hívta el és vezette, úgy a hitünket ma is mint Krisztust követő tanítványközösség élhetjük meg. Nem lehetünk egyszerűen a „magunk módján” vallásosak. Nem mondhatjuk azt, hogy az egyházon kívül nincs üdvösség, de nem mondhatjuk azt sem, hogy Istent szeretjük, az egyházból viszont nem kérünk. Hiszen „aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát” (1Jn 4,20). Pünkösöd éppen arra ébreszt rá bennünket, hogy a Krisztusban hívő ember új közösségben él, az anyaszentegyház határainon, időn, mindenén átívelő, e világban küzdő, ám a mennyben célhoz érő közösségében. A Szentlélek nemcsak az egyes hívőket világosítja és újítja meg, hanem egyházat gyűjt Krisztusnak a világban.

Pünkösöd tehát annak az ünnepe, hogy Urunk gazdagon megajándékozta népét. Nem maradtunk egyedül, hanem valódi Pártfogó áll mellettünk. Ilyen módon valamiképpen egész életünk pünkösödi ünnep, hiszen a Lélek minden helyzetben támogat és megtart bennünket mennyei erejével.

Tubán József (lelkész, Csorna)

CANTATE! – családi szinten

Valamikor a nyolcvanas évek közepén kezdődött az egész. Két zenélni szerető fiatal, Kérges Albert és Gerhát Krisztina megismerkedett egymással. Krisztina szépen énekelt. Albert zenetanárnak készült, adott volt hát a közös érdeklődési terület.

Krisztina testvéreivel együtt énekegyüttest alakított, amellyel az ország több evangélikus és katolikus gyülekezetében jótékonyági hangversenyeket

adtak az éhező afrikai gyerekek javára. Repertoárjukon motetták, madrigálok, afrikai zene, spirituálék és zulu énekek szerepeltek. Addig énekeltek együtt, amíg nemcsak a hangjuk, de az életük is egymáshoz kapcsolódott.

A közös muzsikálás házasságkötésük után is folytatódott, alföldi lakó- és munkahelyükön Albert két kórust is szervezett. A testvérek helyett később gyermekeik kapcsolódtak a közös zenélésbe. Öt gyermekükből négyen aktívan részt vesznek a Vas megyei egyházi zenei életben. A legkisebb, Zsófi csak négyéves életkora miatt marad egyelőre még a hallgatóság soraiban, de hamarosan követi testvéreit.

Dániel a budapesti Zeneművészeti Egyetem másodéves egyházzene szakos hallgatója, Máté és Barnabás a szombathelyi Művészeti Szakközépiskola növendékei, Dorottya pedig szintén Szombathelyen zenei általánosba jár. Hangszeres együttzenélésükkel számos egyházi, gyülekezeti alkalmon szereztek örömet. Dániel orgonál, Máté klarinéton játszik, mint édesapja, Barnabás zongorázik, Dorottya pedig a furulyát választotta. Édesanyjuk hangszere – a torkában van.

Kérges Albert igazgató úr az egyházi alapítványi fenntartású Ács Mihály Alapfokú Művészetoktatási Intézmény vezetője, emellett a Nemescsó–Meszlen–Acsád–Köszegdoroszló Társult Evangélikus Egyházközség acsádi illetőségű presbitere. Zenei tevékenysége sokoldalú: zenetanári és igazgatói munkája mellett tagja a szombathelyi Isis Big Band-nek és újabban a községi Városi Fúvószenekarnak is.

Rövid interjúnkban a fiúk közül Mátét és Barnabást tudjuk megszólaltatni, valamint Dorotttyát.

- Máté, a te korosztályodra, a 17–18 évesekre nem éppen ez a fajta időöltés a legjellemzőbb. Mi az, ami számodra öröm a muzsikálásban és kifejezetten ebben a családi zenélésben?

- Amióta konzis vagyok, a baráti köröm is onnan kerül ki, ezért az érdeklődési körünk, a zene fontossága közös. Azt persze nem állítom, hogy ne volna olyan eset, hogy

szívesebben fognék valami másba, mint hogy gyakoroljak... A zenélésben egyébként a legjobban a kamarázást, a másokkal való együttműködést szeretem.

Barnabás vasárnaponként nem engedi meg magának, hogy délelőtti heverészéssel pihenje ki a heti utazgatás és a tanulás fáradalmait.

- Milyen szolgálat az, amely rendszeresen leköti ezeket az óráidat?

- Gyülekezeteinkben állandó kántor vagyok. Pár éve bátyám, Dani mellett alkalmanként kezdtem a szolgálatot, amióta ő fölkerült Pestre tanulni, vasárnaponként és ünnepeken két-két szolgálatom van.

- Dorottya, te óvodás korod óta furulyázol. Ha jól tudom, édesapád volt első hangszeres tanárod. Milyen nagy élményedről tudnál beszámolni, amely talán

életed későbbi irányát is megszabhatja?

- Tavaly nyáron a Soproni Régi Zenei Napokon voltam, ahol furulyásként Anneke Boeke professzorhoz jártam órákra. Mindig édesapámmal mentünk hozzá, utána meg együtt gyakoroltunk. Remélem, idén is mehetek.

A háttér és a kitaró ösztönzést – mint általában a nagycsaládok többségében – az édesanya biztosítja. Anyai és pedagógusi hivatásánál fogva tapasztalatból tudja: a lelkesedés lankadhat, a kitarás megfáradhat, sokszor az öröm is megkopik. De amire elhivatott valaki, az olyan belső kényszer, amely a motivációt is magában hordja. Szolgálni zenészként, kántorként vagy szülőként Isten ügyét nem mindig elismert és ünnepeelt feladat, de mindenképpen ajándék. Ő is, férje is ezt adják tovább gyermekeiknek, egyházuknak, mindenkori hallgatóságuknak. Isten adja, hogy minél tovább tehessek.

Gerhát Lászlóné (Ágfalva)

EGYENESÉDJETEK FEL...!

VAN KIÚT A VÁLSÁGBÓL!

Missziói nap
a Nyugati (Dunántúli)
Evangélikus
Egyházkerületben

Veszprém,
Városi Művelődési
Központ
(Dózsa György u. 2.)

2009. május 23.

09.04 Gyülekezés, énektanulás, köszöntő: *Verszós János* kerületi misszió lelkész

09.30 Evangélikáció: „Egyenesedjétek fel...!” (Lk 21.28); *Isa Dorottya* lelkész

10.00 **Válság? Válság!** előadás három témában
• Válságban az ember? – *Dr. Kocsis Erika* iradalmatudós
• Válságban a társadalom? – *Czako Gábor* író
• Válságban az egyház? – *Ittész János* püspök

11.30 Szünet

11.30 Kerekasztal-beszélgetés az előadásokról: kérdések és válaszok

12.30 Ebéd a Podányi Biró Márton Gimnáziumban (Szegelesy u. 6.)

14.00 „Csendes csodák” *Hüvösvölgyi Áldika* színművész művora

15.00 Az Országos Evangélikus Énekkar szolgálat

15.45 Ahitat: „Közlebb van hozzánk az üdvösség” (Rm 13.11–14); *Ittész János* püspök

Gyermekfelügyeletről egész nap gondoskodunk!

A Luther Kiadó egész nap jelen lesz, kedvezményes vásárlási biztosítást az érdeklődőknek.

A missziói nap résztvevői az egyházkerületi vendégei lesznek ebédre.

A missziói nap offeróriámat a veszpremi Éhes Mátyai Fogyókások Nappali Intézménye és Gondozó Háza javára szánjuk.

Kérjük a jelentkezéseket május 15-ig leadni!

Isa Zoltán lelkész: 06 20 824 5898
Isa Dorottya lelkész: 06 20 824 5896
8200 Veszprém, Kossuth L. u. 4.
Tel./fax: 06 88 421 618
E-mail: veszpremi@lutheran.hu
<http://veszpremlutheran.hu>

Marekné Stubán Beáta (tanítónő, Péterfy Sándor Ev. Oktatási Központ, Győr)

Megkérdeztük...

Böjte Csaba

ferences szerzetest, a dévai gyermekotthon vezetőjét

és elkezdi takarítani, hogy otthonossá tegye ezt a földet. Emlékszem, hogy ugyanez a három lehetőség előttem is nyitva volt a hetvenes években. Én arra gondoltam, hogy volt ez az Erdély valamikor Tündérország is, hát akkor fogjunk össze, és álljunk neki. Elkezdtem tudatosan szövetségeseiket, társakat keresni. Lassan eljutottam odáig, hogy az Úr Istennél jobb csapatkapitányt nem tudtam elképzelni. Arra gondoltam, neki is fáj az, ami Erdélyben van. Gondoltam, ma is látja népünk nyomorát, és ma is bátorít bennünket, hogy együtt, közösen oldjuk meg gondjainkat, bajainkat. És tényleg, miért ne akarhatnánk, hogy ez a Kárpát-medence Isten országa legyen? Egy tündérgert, ahol reggel jó fölkelni, és örömmel, elégedetten tud este az ember lefeküdni...

– *Mi indította arra, hogy éppen a nehéz sorsú gyerekeket karolja fel?*

– Meg vagyok győződve arról, hogy a világ jövője azon múlik, lesz-e gyermek, vagy nem. Például a gazdasági válságot is oda vezetem vissza, hogy egyszerűen kevés a gyermek. Amikor Magyarországnak volt egy foci Aranycsapata, akkoriban közel félmillió gyermek született évente, napjainkban pedig kb. 80 000 gyermek születik. Ha ekkora a lemorzsolódás, akkor logikus, hogy ennyi gyermeknek nem kell cipő, tehát cipőgyárakat kell bezárni. És be kell zárni óvodákat, gyermekkorházakat stb. Nem beszélve arról, hogy ahol a családban legalább egy gyermek születik, ott egy nő édesanyává és egy férfi édesapává lesz. Azt gondolom, hogy a figyelmünket nagyon tudatosan az életre kellene irányítanunk. Úgy érzem, hivatásomat a helyzet adta. Jötték a kolduló gyerekek, és valahogy egy felnőtt kolduson könnyebb keresztülpenni, mint egy siránkozó gyermekben. A 90-es évek elején tudatosan meghívtam némelyiket egy ebédre, elküldtem őket zuhanyozni... Nyáron tábort szerveztem nekik. Nagyon sokan azt gondoljuk, hogy az utca gyereke, a koldusgyerek nem nevelhető, nem formálható. Az első táborokban döbbentem rá arra, hogy ez mennyire nem így van. Akkor szembesültem azzal, hogy mennyire nevelhetők ezek a gyerekek. A tábor végén azt mondták, hogy csináljunk éves táborot, ne menjünk haza. Így most már a tizenhetedik éves táborot zárjuk idén, a tanév végén.

– *Hamarosan pedagógusnapot és gyermeknapot is ünneplhetünk. Mit üzenne a tantestületeknek tanító nevelőknek és az iskolákba járó gyerekeknek?*

– Azt szoktam mondani, hogy mindenki imádkozik, mindenki kér valamit Istentől. Különböző betegségekre orvosságot. Szeretnénk, hogy ma is legyenek József Attila lelkületű költőink, vagy olyan emberek, mint Petőfi, aki kimondaná a tutit, hogy mit kell csinálni. Kérünk sok mindent. Én hiszem, hogy Isten a kéréseinket meghallgatja, és *gyermekbőrbe* csomagolva elküldi az ajándékait. Nekünk, szülőknek, pedagógusoknak az a feladatunk, hogy ezeket az isteni ajándékokat kibontsuk, kibontakoztassuk. Segíteniünk kell, hogy a bennünk lévő érték felszínre jöjjön.

Egyházunkban idén Szent Pál éve van. Pál Saulként kezdte, éppen Damaszkuszba indult, hogy politikai okból, ideológiai alapon gyilkosságokat szervezzen. Milyen szép, hogy Jézus Krisztus, a világ legnagyobb pedagógusa ezt nem rója fel neki, nem buktatja el, hanem párbeszédet kezd vele. És ennek a párbeszédnek – tudjuk – az lesz a következménye, hogy ebből az emberből a népek apostola lesz, és élete végén megírja a csodálatosan szép szeretethimnuszát. Magam elé tudom képzelni, ahogy ez az öreg, ősz, szakállas, reszkető kezű ember írja: a szeretet türelmes, a szeretet nem kérkedik, nem is kevély, a szeretet mindent eltűr, a szeretet mindent elhisz, mindent remél... Csodálatos, ahogy Isten elvezeti Sault a szeretet himnuszáig. István első vértanú vértől a szeretet himnuszáig. Azt gondolom, hogy egy pedagógusnak ez a feladata. Meg vagyok győződve, hogy minden egyes gyerekekben, mindegyikünkben ott van a szeretet himnusza. Valamilyen érték, amelyet Isten általa akar a világnak adni. Ha bennem megvan a jézusi türelem, párbeszéd, bölcsesség, akkor segíteni tudom azt a gyereket, hogy ő is megfogalmazza és kimondja a maga szeretethimnuszát. A maga orvosi receptjeit, a maga költeményeit vagy politikai beszédeit. Nagyon sok érték, ami bennünk van, elvész, mert nincs párbeszéd, nincs türelmünk egymáshoz, nem tudjuk egymásból kiszerezni a jót. Hiszem, hogy ez lenne a pedagógus feladata. Az, hogy abban a visító Saulkában meglássa a holnap apostolát...

Balassi Bálint (1554-1594)

BORIVÓKNAK VALÓ

Áldott szép Pünkösödnek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókat könnyebbitő szele!

Te nyitod rózsákat meg illatozásra,
Néma fülemile torkát kiáltásra,
Fákat is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.

Neked virágoznak bokrok, szép violák,
Folyó vizek, kútak csak neked tisztulnak,
Az jó hamar lovak is csak benned vígadnak.

Mert fáradtság után füremedt tagjokat
Szép harmatos füvel hizlalod azokat,
Új erővel építvén üzéshez inokot.

Sőt még az végbeli jó vitéz katonák,
Az szépszagú mezőt kik széjjel bójárják,
Most azok is vígadnak, az időt mulatják.

Ki szép fűvön lévén, bánik jó lovával,
Ki vígan lakozik vítáz barátjával
S ki pengig véres fegyvert tisztított csiszárral.

Újul még az föld is mindenütt tetőled,
Tisztul homályából az ég is tevéled,
Minden teremtett állat megindul tebenned.

Ily jó időt élvén Isten kegyelméből,
Dicsérjük szent nevét fejenkint jó szívből,
Igyunk, lakjunk egymással vígan
szeretetből.

(1583 körül)

A Lélek ezt a kettőt akarja elérni és megteremteni minden keresztényben: először bizonyosodjék meg a szívük, hogy kegyelmes Istenük van, azután legyenek képesek maguk is segíteni másokat könyörületességgel.

Luther Márton

Weltler Rezső (ny. ev. lelkész, Gyórszentiván)

„Szent igédnek fákyafénye...” Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁN 4. (CANTATE) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Milyen jó hálát adni az Úrnak, és zengeni neved dicséretét,
ó, Felséges!” (Zsolt 92,2)

Cantate vasárnapjának igéje az Úr dicséretét zengi. Érdekes lenne megfigyelni, hogy imádságaink közül mennyi a kérő, mennyi a hálaadó, s mennyi az „egyszerű” dicséret. Gyanítom, hogy ebben a „versenyben” a kérő imádság elsősorban többséggel nyerne, s hálaadás is jóval több lenne, mint dicséret.

Pedig a zsoltár folytatásából is kiderül, hogy az utóbbi kettő tulajdonképpen közös töről fakad. Az igazán hívő embert nemcsak meghallgatott kérései késztetik hálaadásra, hanem a Mindenható számtalan ajándéka is, amelyben naponta részeseül reggeltől az éjszakába nyúlóan (3. v.) Ilyen maga a teremtés, amelybe ágyazva éli napjait (5–7. v.). És a gondviselés, amely körülöleli és megóvja őt a gonoszoktól (8–12. v.). Maga Jézus is így imádkozott az övéért: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15)

Zsoltárunk befejező része a már az 1. zsoltárból is ismerős képet használja: az igaz ember olyan, mint a Keleten oly fontos pálmafa, s egész élete végéig, idős korban is virul: „Őreg korban is sarjat hajtának, dús lombúak és zöldék maradnak.” (15. v.) Tudom, lapunk olvasói között sok az idős ember. Nekik különösen figyelmükbe ajánlom a nálunk is méltán népszerű református igehirdető, Cseri Kálmán könyvecskéjét az öregségről, amelyben az előbbi mondatot is feldolgozza, s továbbgondolja a pálmafahasonlatot: „Mit ér az ember, ha vén? Sokat, nagyon sokat érhet, ha nem a maga keserűségének a szagát, hanem Krisztus jó illatát árasztja ebbe a világba. Azt a szolgálatot végezhetik el az idős emberek, amit a parkok”. Idealizmus lenne ez?

Nos, a győri Szeretetházban szerzett tapasztalataim alapján bizvást állíthatom, hogy egyáltalán nem! Eszembe jut néhány ilyen „viruló öreg”. Pl. Benő bácsi, akiről az ottani kertben épített pihenőt elneveztük, s aki nyolcvanas éveiben is egyetemi felvétellel készített elő diákokat. Vagy éppen az immáron 101 éves Lenke nővér, aki ma már ugyan az ágyat is ritkán hagyja el, de a Szentírás-idézeteket álmából felébresztve is fűjja. „Milyen jó hálát adni az Úrnak” – nekem pl. most azért is, hogy ismerhettem, ismerhetem ezeket az embereket.

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁN 5. (ROGATE) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felül-
ről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem
fénynek és árnyéknak váltakozása.” (Jak 1,17)

Emlékeznünk még az 1999-es teljes napfogyatkozásra? Számomra azért is emlékezetes, mert sokan az ezredfordulós, téves világvége-várhozással kapcsolták össze. Akkor (és nem utólag!) előadást is tartottam erről a tévedésről, de el kell ismernem, hogy maga a természeti jelenség rám is hatással volt. Van az emberben valami civilizáció előtti ősi félelem a sötétségtől, amely ilyenkor óhatatlanul feltör a tudatalatti mélyéről.

Mindez azért tartozik ide, mert egyes írásmagyarázók szerint elképzelhető, hogy igénk mögött a napfogyatkozás képe áll. Ez esetben az ige polémia a pogány világban, legfőképpen az Egyiptomban elterjedt napkultusszal szemben: a világosság Atyja nagyobb, mint a világosság fizikai forrása, a Nap. Napfogyatkozások még erre az éltető égitestre is árnyék borul. Nála ez nem lehetséges. A Nap nem Isten, mert nem Teremtő, hanem maga is Isten teremtménye. Újabban sok csillagász ismét komolyan veszi a teremtés gondolatát (ős-robbanás-elmélet), de végső soron a világ keletkezésének ősi kérdése túlmutat a tudomány kompetenciáján, s továbbra is hitkérdés marad: „Hit által értjük meg, hogy a világokat Isten szava alkotta, úgyhogy a nem láthatókból állt elő a látható.” (Zsid 12,3)

MENNYBEMENETEL ÜNNEPE

„Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az
előtte levő öröm helyett – a gyalázzal nem törődve – vállalta a
keresztet, és az Isten trónjának a jobbára ült.” (Zsid 12,2)

Fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbán – minden vasárnap elmondjuk ezeket a szavakat. A közelmúlt neves evangélikus teológusa, G.Voigt gondolatmenetét követem ezzel kapcsolatban. Nyilvánvaló, hogy a mennybemenetel nem térbeli helyváltoztatást jelent. A fenti ige azért nagyon hasznos, mert tömören rámutat arra, hogy miféle változásról is van szó valójában: éppen a megalázott, a gyalázatot szenvedett az, aki immáron fölmagasztaltatott, s ez a kettő egymástól elválaszthatatlan. Különben egyenesen groteszk, minden tapasztalatnak ellentmondó lenne az Apostoli hitvallásnál is ősbib keresztyén bizonyoságtétel: Jézus Úr. Csak mivel tudták, hogy ez a kettő összetartozik, vallhatták az önmagát istennek kikiáltó Domitianus császár üldözése idején a kizsátsai gyülekezetek, hogy Jézus „uraknak Ura és királyoknak Királya” (Jel 17,14).

S ezeket tudva élhetjük meg mi, maiak is a hitünket. Nem álmodozunk az egész világ krisztianizálásáról, minden ember megtéréséről. Tudván tudjuk, hogy az utolsó adventig e földön mindig „kicsiny nyáj” (Lk 12,12) maradunk, nem hívők és másként hívők között „jövevények és idegenek” (1Pt 2,11), akiknek „polgárjoga a mennyben van” (Fil 3,20).

Mindez persze nem életidegenség, épp ellenkezőleg: hallatlan felszabadító erő az élet küzdelmeire, mert belső függetlenséget ad azoktól.

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁN 6. (EXAUDI) VASÁRNAPJÁNAK HETE

„Nincs különbség zsidó és görög között, mert mindenkinek
ugyanaz az Ura, és ő bőkezű mindenkihez, aki segítségül hívja.”
(Rm 10,12)

Nagy a kísértés, hogy a fenti mondatnak csak a második felére figyeljünk. Teológiai érveket is könnyen találhatnánk, hiszen az Úr nevének segítségül hívása valóba Exaudi vasárnapjának fő üzenete. Azt pedig, hogy bőkezű az Isten hozzánk, ki ne hallaná szívesen? Eközben könnyen átsiklunk a „mindenkihez” szócskán, azon, hogy nemcsak hozzám, hanem a másikkhoz is, azokhoz is, akiktől talán legalább akkora szakadék választ el, mint annak idején a zsidókat a görögöktől.

Az ideai ismert események okán ismét kiéleződött etnikai feszültségek ismeretében jó volt visszakeresni az Evangélikus Élet egyik tavalyi számát. Ebben a Nyírteleken tartott cigánykonferenciáról olvashattunk, amely éppen ezt az igét választotta mottójául. Külföldiek, földművesek és cigányok szolgáltak ezen az eseményen, s együtt áldották mindenki közös Urát. Valahogy így kellene viszonyulnunk ezekhez a kérdésekhez – s nem csak sátoros ünnepeken...

PÜNKÖSD ÜNNEPÉNEK HETE

„Az én lelkemet adom belétek, és azt művelem veletek, hogy
rendelkezéseim szerint éljétek, törvényeim megtartsátok
és teljesítsétek.” (Ez 36,27)

Pünkösöd ünnepén évről évre elpanaszoljuk, mégpedig joggal, hogy az egyházi gyakorlatban a Szentlélek mennyire háttérbe szorult a Szentháromság első két személye mögött. A kétségtelen emberi gyarlóságok mellett van azért ennek más oka is. A Lélek ugyanis éppen lényegénél fogva olyan, akit nagyon nehéz fogalmak, definíciók rendszerébe foglalni. Maga Jézus tanította: „A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” (Jn 3,8) Éppen ezért könnyebb megmondani, hogy ki nem a Lélek, mint azt hogy kicsoda, s az egyház is mindig akkor ébredt rá a fontosságára, amikor fájdalmasan kezdte érzékelni a hiányát.

A Lélekről szóló bizonyoságtételnek ezt a módszerét – a régiek kifejezésével: 'theologia negativa' – a „Szentlélek nélkül” c. ismert szabadvers is elmondja: „Isten: távoli, Krisztus: a múlté, az Evangélium: holt betű, az Egyház: szervezet, a misszió: propaganda, a liturgia: emlékek földidézése, a keresztyén erkölcs: rabszolgamorál.”

Imádkozzunk azért, hogy ez ne így legyen! Hogy megtapasztaljuk, és minket látva az egész világ rácsodálkozzon a Lélek erejére.

Göllner Pál (gyülekezeti tag, Budapest-Zugló)

Irigység nélkül?

Növekszik a szakadék a jól élők és a nélkülözők között. Az összehasonlítást nem nehéz megtenni. Hiszen látható, hogy van, aki szinte mindent megengedhet magának, más pedig alig jut egyik napról a másikra, vagy menthetetlenül és kilátástalanul lesüllyed. Nem kell a legszegényebbnek lennünk, hogy a nálunk jobban élőkre vagy javaikra irigykedjünk. (Szép magyar nyelvünk az irigységnek még színt is ad: sárga.). Az irigység fájdalmas érzése és keserősége (Jak 3,14) könnyen hatalmába keríthet. Az irigység még gyűlöletté is válhat. Emellett ha másnak beszélünk irigységünkéről, megfertőzhetjük ezzel őt is (Zsid 12,15).

Az általános tárgyalás helyett persze jobb, ha személyesen nézünk, nézel szembe ezzel az indulattal. Mit fejez ki az irigység egy keresztyén életében? Elégedetlenséget és bizalmatlanságot Istennel szemben! Hogyan?! Úgy, hogy valójában nem veszem valóságának (bár akár hangoztathatom is), hogy neki gondja van rám, nem hagy el, megadja, amire szükségem van. Végső soron nem vagyok megelégedett vele sem, helyzetemmel sem. És máris irigykedem másokra. Ha azonban elhiszem Isten ígéreteit, akkor megelégedett lehetek, bármilyen helyzetben is legyek. Mert az ő biztonságában élhetek. Ebben az esetben nem számít, hogy másnak jobban megy sora, mert hiszen én az Úr közelségében, oltalmában, gondoskodásában élhetek! Ebben a bizalomban igaz az íge: „Valóban nagy nyereség a megelégedéssel járó kegyesség.” (1Tim 6,6) A Károli-fordítás úgy adja ezt vissza, hogy „istenfélelem megelégedéssel”. A két fogalom sajátosan összetartozik! Az Istenben bízó ember megelégedett. A megelégedett pedig miért volna irigy? Ugye, tapasztalod ezt?

Tudom, hogy adódnak súlyos helyzetek, lehet valaki munkanélküli, hátrányos helyzetű, önhibáján kívül rászorult stb., mégis azt látom fontosnak, hogy alapvetően az Úr oltalmában tudjon élni. Ezzel belsőleg békességben élhet anyagi gondjai mellett is. A terhét azonban lerakhatja Uránál. Ez a keresztyén ember megkülönböztetett lehetősége! A végletesen súlyos helyzetek sokszor nehezebben és egyedileg értelmezhetők és kezelhetők. Mégis igaz az íge: „Ne legyetek pénzsóvárák, érzétek be azzal, amitek van, mert ő mondta: Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged.” (Zsid 13,5)

Fordítsd meg az elején említett összehasonlítást. Nézd most a nálad is szegényebbeket! Ekkor fel sem merülhet az irigység. Helyette viszont valami más ígen: a könyörület, hogy segíthetek a nálam még nehezebb helyzetben levőkön. Hogyan? – kérdezheted. No, csak nem irigyelsz tőle máris valamit abból, amit neked adott meg az Úr? Még ha te dolgoztál is meg érte! Mégis lásd meg: ma egyre több az ínségben élő. A gyülekezetben is, azon kívül is. Vedd észre a rászorulókat, adjál abból, amit Isten adott neked. Ő hordoz téged és általad a másik embert is.

Hogy milyen más területen tudsz még segíteni népünk nehéz helyzetén, lásd meg az íge melletti elcsendesedésben.

Az irigység keserűséget szülhet. A másikon segítés hálát ébreszthet bennem, benned Isten iránt, látva jóságát, szeretetét, gazdagságát. Gondolj bele a hűséges Isten csodálatos gondoskodásába: „Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ajándékozna nekünk vele együtt mindent?” (Róm 8,32)

Farkas Géza (presbiter, Szombathely)

„Szánd meg, Isten, a magyart!”

Ha az ember testi vagy lelki segítségére szorul, és már nem tud magán segíteni, milyen boldogító tudat az, ha mégis talál a közelben valakit – egy hű barátot –, akire számíthat, aki biztos segítség a nyomorúságban.

Ha egy egész ország van minden tekintetben súlyos válságban, és keres kiutat a kilátástalan helyzetből, de nem talál, akkor olyan jó hallani arról, hogy van mégis kivezető út, van valaki, akit segítségül lehet hívni. Az Isten maga szólítja meg a bajbajutott embert (népet): „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! En megszabadítottak, és te dicsőítesz engem.” (Zsolt 50, 15) Még az emberi vigasztaló, bátorító szó is mennyire jólesik a bajban, szenvedésben lévőknek! Mennyivel inkább tud reménységet, bizakodást nyújtani az isteni ígéret. Isten maga garantálja, hogy aki őt segítségül hívja, nem fog csalódní, mert Isten nem hazudik, nem csapja be az embert. Hadd idézzek még egy mondatot a Bibliából: „ha megalázza magát az én né-

pem... ha imádkoznak, keresik az én arcomat, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom bűneiket, és meggyógyítom országukat.” (2Krn 7, 14)

Íme, egy isteni ajánlat a magyar nép számára is. A közelmúltban valaki felvetette azt a gondolatot, hogy minden délben – amikor megkondul a déli harangszó – egyperces fohással kérjük Istenünket akár a Himnusz szavaival is: „Szánd meg, Isten, a magyart!”

Elgondolkoztam az ajánlaton. Milyen egyszerű és kicsi

dolog, de az indíték nagyszerű! Felemelő az a tudat, hogy én is tehetek valamit a hazáért, népünkért. Egy mondat, egy fohász – segélykiáltás – ahhoz a személyhez, akinek a szíve megesik az elzúllott, tönkrement életű, de mégis megtérő tékozló fiún (Lk 15), és aki hatalmas arra, hogy újra talpra állítson egy félig halott nemzetet, ha talál benne hűséges imádkozókat. Én és családom elkezdtuk ezt a szép szolgálatot, vajon lesz-e, aki szintén felvállalja?

Mi Szombathelyen az evangélikus gyülekezetben kezdeményeztük ezt a programot. Talán hasznos lenne kiterjeszteni minél szélesebb körben...

Együttműködni jó

Nem lehet azt mondani, hogy minden verseny fölösleges. Hiszen a sport(verseny), a tanulmányi verseny és számtalan más küzdelem edzi, és – ha jól csinálják – jó irányba fejleszti az embert. Az emberi együttélés azonban bizonyosan nem versenypálya – a látszat ellenére sem.

Az emberiség (már? még?) kapiskálja: összefogni a többiekkel sokkal célravezetőbb, mint mindenáron legyőzni őket. Rá fogunk jönni: tulajdonképpen ez az egyetlen célravezető mód.

Miből áll hát össze az a gondolat, hogy együttműködni jó? Benne van nyilván a „jót tenni jó”, hiszen az emberben társas lény volta miatt eredendően megvan a mások javára törekvés. Sőt, valahol a lelke mélyén még azt is tudja, hogy a mások javára törekvés az ő javát is szolgálja.

Benne van az „együttműködni eredményes” gondolat. Nehéz helyzetekben, katasztrófák idején megtapasztalható, hogy mire – jószerivel mindenre – képesek az emberek együtt és egymásért. Ha a másikkal nem potenciális ellenfélként, hanem lehetséges szövetségként számolhatunk, nos akkor a határ és az eredmény valóban a csillagos ég.

Benne van nyilván a „jöttet helyébe jót várj” társadalmi kockázatközössége. Már a meséink is erre tanítanak. Ez még akkor is így van, ha manapság jócskán akadnak, akik a magatartásukkal „átírják” ezeket a meséket, kihúzza a talajt a közösségi tisztesség alól. A véradó tudja, hogyha ő vagy a hozzátartozója szorulna vérrre, szinte biztosan nem az fog neki vért adni, akinek ő adott. És mégis ad vért, mert jót tenni jó, és azért is, mert reménykedik, hogy lesz valaki, aki ezt érte is megteszi. Ugyanez okból adja át helyét a buszon, aki átadja, és ezt a kockázatközösséget rombolja szét, aki nem adja át. Jaj annak, aki nem válik nap mint nap a tisztesség harcosává, mert mire ő szorul rá a segítségére, már maga a szó is elfelejtődik!

Az emberi civilizáció fenntartása mindannyiunk napi tudatos tevékenységét igényli. Az emberiség is, de az egyes ember is rengeteg energiát fordít biztonságának megteremtésére, lényegében a védekezésre. Ha nem egymás ellen kell a legjobban védekezni, akkor a felszabaduló energia átcsoportosítható a betegségek, természeti csapások, balesetek és hasonlók kivédésére.

Ezért tehát: együttműködni jó. Meg kell próbálni!

Bán Mihály (tanár, Veszprém)

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük áprilisi rejtvényünkre beküldött megfejtéseiteket. A helyesen kiegészített igevers alapján Jézus mondja: Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki **életét adja** barátaiért. (Jn 15,13) Jézus szavai arra utalnak, hogy ő hal(t) meg értünk, barátaiért a gólgotai kereszten.

Áprilisi feladványunk után a pontok gyűjtése a következőképpen módosult:

Ajtony Emese, Győr (50)
Beledi hittanosok (50)
Nagy Bálint, Hegyeshalom (50)
Nagy Réka, Hegyeshalom (50)
Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (50)
Asbóth Dorina, Rábcaapáti (40)
Nagy Patrik, Mihályi (40)
Nagy Zsolt, Szentantalfa (40)
Tapolcai Márton, Sopronnémeti (40)
Tóth Márta, Lébény (40)
Asbóth Lída, Sopron (20)
Bertha Anna, Sopron (10)
Németh Szandra, Csorna (10)

Az egyházi esztendő újabb ünnepéhez, pünkösdhöz közeledünk. Karácsony, nagypéntek és húsvét mellett ez a negyedik nagy ünnepe egyházunknak. Tulajdonképpen az egyház születésnapja. A múlt században a húsvét utáni hatodik vasárnapot váróvasárnapként emlegették, az azt követő hetet pedig a Szentlélek adventjének hívták. Honnan ez az elnevezés, mit várunk, mire várakozunk pünkösdkor?

Könnyebb választ adni erre a kérdésre, ha végiggondoljuk, mire várakoztak a tanítványok azon a pünkösdön, amikor újra összegyűltek az utolsó vacsora helyszínén. Várták a feleletet kérdéseikre, az ígéret beteljesedését, a lelki békét és a megerősítést, amelyet az előttük megjelenő feltámadt Krisztustól meg is kaptak. „Békesség néktek! Ahogy engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket. Vegyetek Szentlelket!” – szöveghez Jézus. (Jn 20, 21–22) A Szentlélek volt az, aki megadta mindazt, amire vártak. Mi is várjuk a fentről jövő segítséget, hogy erőt, hitbeli megújulást, biztatást, vigasztalást, lelki békességet adjon.

Türmezei Erzsébet költő Pünkösd után című verse a pünkösd csodájáról, a Szentlélek munkájáról szól:

Pünkösd előtt – sóvárgás titkos mélye.
Pünkösd előtt – ígéretke zenéje.
Pünkösd előtt – esedezés, esengés.
Pünkösd előtt – halk hajnali derengés.
Pünkösd előtt – szent vágyak mozdulása.
Pünkösd előtt – koldusszív tárulása.
Csendesen várni – várni, hinni, kérni!

Aztán – boldog pünkösd utánba érni!
S pünkösd után – szent égi erőt-vetten,
pünkösd után – Lélekkel telítetten,
pünkösd után – bátor tanúvá lenni,
pünkösd után – régít kárnak ítélni.
Krisztusnak élni és másoknak élni,
minden mennyei kincset elfogadni,
és pünkösd után – adni, adni, adni!

Karácsony a szerető Istent, nagypéntek a megváltó, húsvét az életmegtartó, pünkösd pedig az új életet adó, megújító Istent látatja meg velünk. Jézus Szentlelke ma is árad mindannyiunkra. Fogadjuk el ezt az ajándékot, és hagyjuk munkálkodni az életünkben!

E havi rejtvényünk feladataival a Szentlélekről és annak munkájáról gondolkodhattok el.

1. feladat: Keressétek meg és húzzátok ki a Szentlélekre vonatkozó 13 meghatározást a táblázatban! Bármely irányban haladhattok, egy-egy meghatározás el is kanyarodhat.

M	E	G	V	I	L	Á	G	O	S
J	Ö	M	V	E	K	H	L	S	Í
Z	E	E	N	T	Ö	I	G	E	T
V	I	G	A	S	Z	T	A	L	L
M	L	E	J	É	Ö	E	L	H	E
E	L	L	Á	E	S	T	A	Í	T
G	K	E	N	Ú	S	A	M	V	N
T	R	V	D	S	É	D	B	I	E
A	S	E	É	Z	G	T	E	N	Z
R	T	N	K	É	Ö	M	E	G	S
T	L	Í	T	L	T	E	R	E	M
S	D	T	M	E	G	Ú	J	Í	T

2. feladat: Olvassátok össze a megmaradt 28 betűt folyamatosan! Egy pünkösd énekünk kezdő szavait kapjátok. Hogyan folytatódik a szöveg?

Megfejtésként az ének első versszakának szövegét küldjétek be!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitaratást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2009. május 28.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége
9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ
Nyereményszelvény 2009. május

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok!.....

Pethő Judit (hatodéves teológus, Székesfehérvár)

Van-e folytatás?

Miután tehát felemeltetett az Isten jobbára, és megkapta az Atyától a megígért Szentlelket, kitöltötte ezt, amint látjátok is, halljátok is. Mert nem Dávid ment fel a mennyekbe, hiszen ő maga mondja: Így szólt az Úr az én uramhoz: Úlj az én jobbomra, amíg ellenségeidet lábad zsámolyává teszem. Tudja meg tehát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek. (ApCsel 2,33–36)

Kereszthalál. Feltámadás. Mennybemenetel. A Szentlélek kitöltése...

Hirtelen támadt fényességek és sötétségek. A föld megremegése és sóhaj-tása. Magasztos pillanatok és szégyenletes tettek. Felejthetetlen események és felejtést követelők. Árulás és megbo-csátás. Elalvás és virrasztás. Siratás és sikítás. Csontig hatoló fájdalom és mindent átítató örömhír.

Húsvét hajnalán ültünk a sötét templomban. A feltámadási liturgiát olvastuk, benne a világ teremtésének történetét, a bűnesetet, Jónás kínlódását a halban három nap, majd a csontok újjáéledésének próféciaját. Ültünk a padban. Egy-egy mécses világított csak a felolvasóknál. A fény, Krisztus, feltámadását ünnepeltük. Behoztuk a húsvéti fényt, az új Krisztus-gyertyát, majd

saját keresztségünkre emlékeztünk. Békesség volt bennünk. „Jó nekünk itt lennünk” – mondtuk a tanítványokkal együtt. És mondtuk akkor is, amikor a gyülekezeti teremben ültünk a közös reggelineél.

Megható és „átható” volt. Aztán hazafelé elgondolkodtam. Vajon ez az élmény tovább tart-e majd? Vajon én is az ebben újra átélt fényben tudok maradni, élni, létezni és lélegezni, vagy a hétköznappal visszajutok a hitélet fénytelen hétköznapijaiba? Vajon mindazok, akik ott voltak, nem ugyanígy járnak-e majd? Van-e folytatás? Tudom-e folytatni? Akarom-e? Jelent-e ez még valamit számomra pünkösdkor is?

Fenti, idézett ígék szerint lehetünk cselekvői ennek, de Isten, Krisztus és a Szentlélek is cselekvője. Isten felemelte feltámadt Fiát a jobbára, és átadta a Szentlélek kitöltésének lehetőségét neki. Krisztus kitöltötte a Szentlelket, annak minden ajándékával együtt, „amint látjátok is, halljátok is”. A Szentlélek működött az ott lévő emberekben, és működik bennünk is. De nem ebben rejlik (ígék szerint) a mi cselekvésünk, hanem a 36. vers szerint a következőben: „Tudja meg tehát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek.”

„Tudja meg tehát!” Tudjuk meg, értsük meg, akarjuk hallani, akarjunk beszélni arról, hogy mit jelent; „Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten”, azt a Jézust, akit keresztre feszítettetek! A folytatás, a húsvéti (és karácsonyi) megható és „átható” pillanatok továbbélése úgy lehetséges, hogyha nem a pillanat hatása alá kerülünk csupán, hanem az üdv-eseményt magát éljük át. Azt, hogy nem azért várnak bennünket az ünnepekkor és minden más vasárnapon is-tentiszteletre, hogy növeljük a létszámot, hanem azért, hogy ezt az örömhírt halljuk újra és újra: Krisztus értünk is meghalt, feltámadt, és elküldte a Pártfogót, a Szentlelket. Részesei lehetünk így annak a megszentelt életnek, ami-ben a Szentlélek működik, és annak is, amit Isten az örök életre készít el számunkra Jézusért. Ezt pedig meg kell tudnunk! Hallanunk kell először is, és ezerszer is.

Önmagában persze nem elég. Nem tudunk úgy hinni, nem tudjuk úgy megélni a pünkösdi időszakot, hogy eldön-töttük: „Mától hinni fogok!” Nem az akaratunkon múlik. De vitorlázni csak azzal a vitorlással lehet, amin felhúzzák a vitorlákat, hogy belekaphasson a szél, a Szentlélek szele.

Ámen.

Feladó: DUNÁNTÜLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY